

Editörden

Değerli Meslektaşlarım,

Tıp Fakültesi yıllarımda, arkadaşşımdan okumak için Türkçe bir anatomi kitabı aldım. O yıllarda tıp fakültesini İngilizce olarak okuyor, anatomi terimlerini İngilizce olarak öğreniyordum; Türkçe anatomi kitabına bakmam da bunların Türkçelerine olan merakımdandı. “Left internal carotid artery”, Türkçe kitapta “arteria carotis interna sinistra” olarak adlandırılıyordu ve kesinlikle Türkçe değildi. Ancak, anatomi terimi olduğu için, herhalde tüm dünyadaki doktorlar arasında birlik olsun diye Latince kullanılıyor diye düşündüm. Kitaba bakmaya devam ederken, “strüktür, gland, dekad” gibi kelimeleri gördüğümde yaşadığım şaşkınlık ve kızgınlık bugün gibi aklımda. Bu kelimelerin Türkçeyle yakından uzaktan ilgisi olmadığı gibi Latince de değildiler ve her nedense İngilizce kelimelerin Türkçe yazılışı şeklinde kitaba konmuşlardı. Neden “yapı, bez, on yıl” değil de “strüktür, gland, dekad”? O zaman da anlayamamıştım, aradan geçen otuz yıla rağmen hala anlayamıyorum ve bu kelimeler hala aynen kullanılıyor.

Melih Cevdet Anday’ın şu sözünü çok severim: “*Bir yabancı dille elde edilen bilgi anadile mal edilmedikçe, o dilin konuşulduğu ülkede gerçek bir ilerleme, bir kalkınma gerçekleştirilemez*”. Günümüzde bilim dili denilen İngilizceden aldığımız bilgileri kendi dilimize uyarlıyor muyuz? Neden hala dergiye gönderilen makalelerde “gland” var da “bez” yok?

Bu yazıyı yazarken 2000’li yılların başlarında uzun süre severek uğraştığımız bir proje aklıma geldi. Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA), Türkçe Bilim Terimleri sözlüğü üzerinde çalışıyor ve bir Tıp Terimleri Sözlüğü hazırlıyordu; bu konuda dernek tarafından görevlendirilen birkaç kişi içinde ben de vardım. Heyecanla çalışmıştım. Ne yazık ki aradan geçen çok uzun süreye rağmen bu sözlük hala hayata geçmedi.

Değerli meslektaşlarım, dergi yazarları ve okuyucuları olarak çuvaldızı biraz da kendimize batırsak ve Ömer Kuleli’ye kulak versek: “*Dilimiz, bilim dili olmazsa, eksiklik Türkçenin değil, onu kullananlarındır*”. Bilimsel makalelerinizi yazarken sizleri Türkçemizi en güzel şekilde kullanmaya davet ediyorum.

Hepinize sağlıklı, mutlu, huzurlu bir ramazan ayı ve yaz tatili dilerim.

Sevgi ve saygılarımla.

Doç.Dr. Müge ÖZCAN

Editör